

4. Mezinárodní srovnání

Všechny země EU jsou povinny poskytovat Eurostatu (EST) data o svých výdajích na zdravotní péči podle manuálu SHA 2011, který by měl zajistit celosvětový standart. Je potřeba mít na paměti, že mezinárodní statistika zdravotnických účtů je vlivem rozdílných zdravotnických systémů a různé dostupnosti dat napříč jednotlivými zeměmi limitována. Ne vždy jsou tedy všechny údaje plně mezinárodně srovnatelné. Pro zpracování této kapitoly byly použity údaje za jednotlivé státy za rok 2022 aktualizované k 29. 9. 2025 z databáze Eurostatu¹. Data jsou do databáze EST zasílána s dvouletým zpožděním. Při vydání publikace nejsou k dispozici nejnovější data za všechny státy. Z tohoto důvodu jsou použita data z předchozího roku.

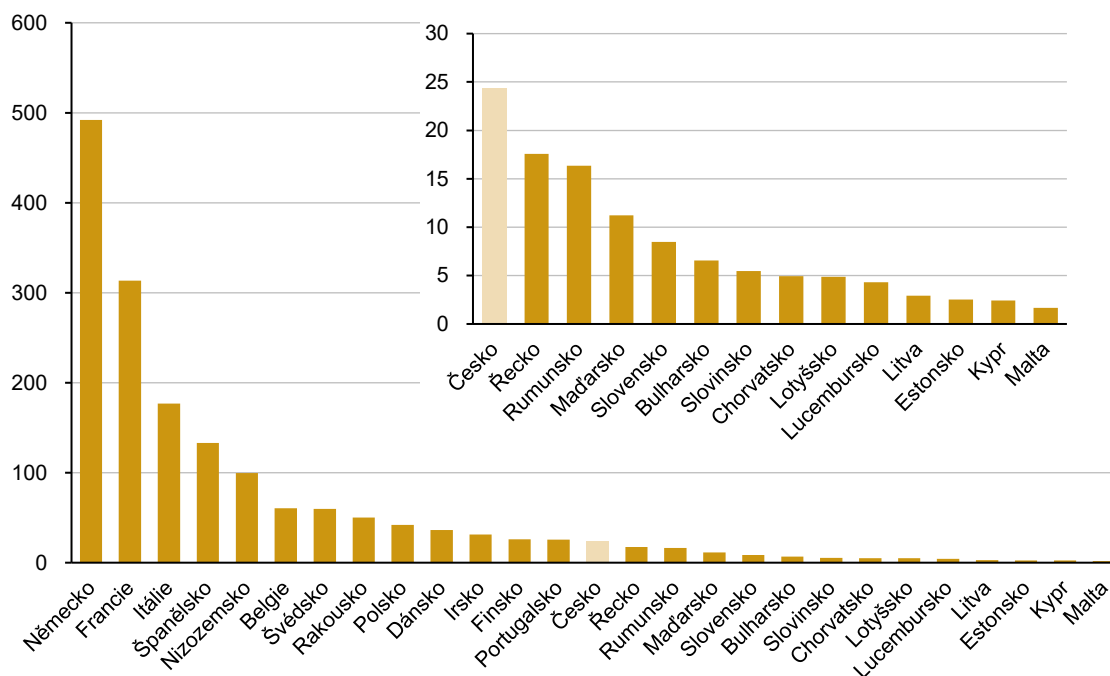
Stejně jako ve výdajích na zdravotní péči za Česko uvedených v přechodných kapitolách, ani v mezinárodním srovnání nejsou v celkových výdajích započteny výdaje za dlouhodobou sociální péči, neboť se dle manuálu SHA 2011 do celkových výdajů nezahrnuje. Většina zemí EU nemá tyto údaje k dispozici.

Pro mezinárodní srovnání lze využít jak absolutní výdaje v přepočtu na společnou měnu (EUR), tak i některé relativní ukazatele. Absolutní výdaje jsou vždy ovlivněny velikostí státu, proto je vhodnější například srovnání výdajů na zdravotní péči připadajících na jednoho obyvatele nebo podíl celkových výdajů na zdravotní péči na hrubém domácím produktu (HDP).

Celkové výdaje na zdravotní péči

V roce 2022 činily výdaje na zdravotní péči v Evropské unii necelých 1,7 bil. EUR. Stejně jako v letech předchozích se na celkových výdajích vynaložených na zdravotní péči v EU téměř z poloviny podílely dva nejlidnatější státy Německo (492 mld. EUR) a Francie (314 mld. EUR). K hranici 200 mld. EUR se blížila Itálie s necelými 177 mld. EUR v roce 2022. Přes 100 mld. EUR vydali na zdravotní péči ve Španělsku (133 mld. EUR) a téměř 100 mld. EUR bylo na zdravotní péči vydáno i v Nizozemsku.

Graf č. 4.1. Celkové výdaje na zdravotní péči v zemích EU v roce 2022 v mld. EUR

Zdroj: Databáze Eurostatu (2025) a vlastní dopočty ČSÚ

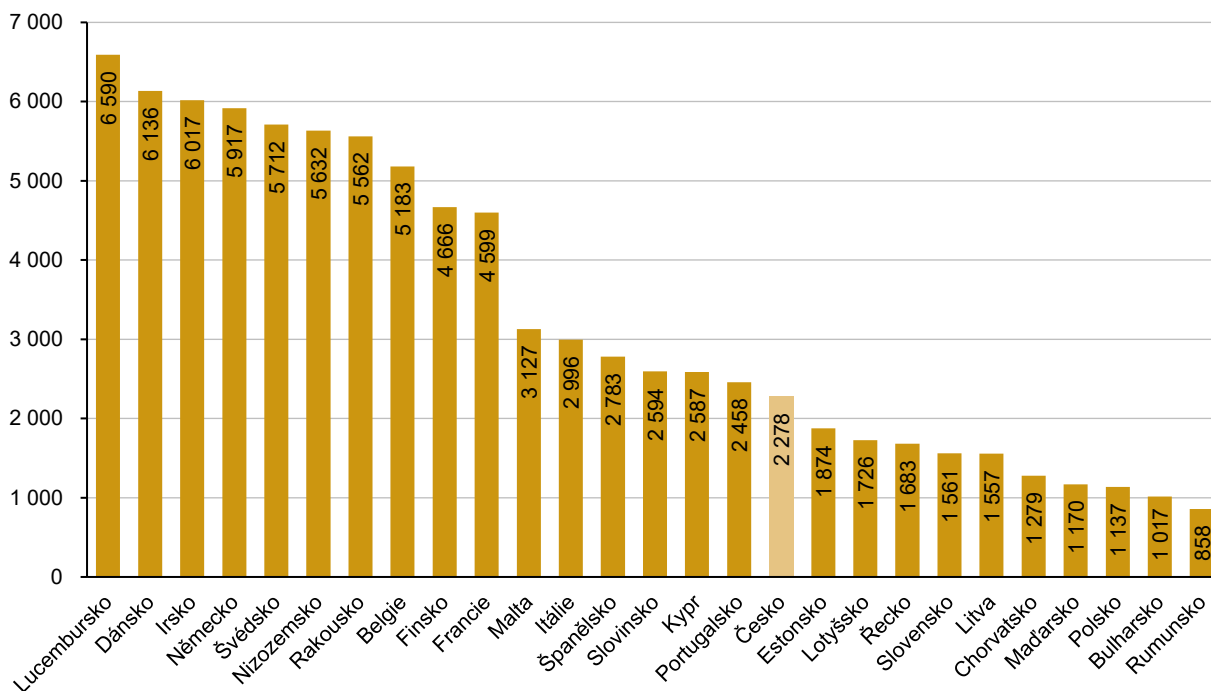
¹ https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tps00207/default/table?lang=en&category=t_hlth.t_hlth_care

Nad 50 mld. EUR byly výdaje na zdravotní péči zaznamenány ještě ve Švédsku a Belgii (obě země cca 60 mld. Kč) a poprvé v historii také v Rakousku. Nicméně ve většině zemí EU (konkrétně 19 zemí) byly výdaje na zdravotní péči pod hranicí 50 mld. EUR. Do této kategorie spadá také Česká republika s 24,3 mld. EUR (14. nejvyšší hodnota) i další dva sousední státy Polsko (42 mld. EUR) a Slovensko (8,5 mld. EUR). Nejnížší výdaje na zdravotní péči byly v roce 2022 v zemích s nejmenším počtem obyvatel: v Estonsku (2,5 mld. EUR), na Kypru (2,4 mld. EUR) a na Maltě (1,7 mld. EUR).

Průměrné výdaje na zdravotní péči na jednoho obyvatele se v jednotlivých státech EU lišily. Nejvyšší částka na jednoho obyvatele v přepočtu na eura byla vynaložena v Lucembursku (6 590 EUR), které je ovšem svou ekonomikou i počtem obyvatel velmi specifické. Následuje Dánsko s 6 136 EUR na jednoho obyvatele, částka přes 6 tis. Eur na obyvatele byla v roce 2022 překročena také v Irsku a přibližovalo se k ní také Německo (5 917 EUR na osobu). Výdaje nižší než 1 100 EUR byly v roce 2022 zaznamenány pouze v Bulharsku a Rumunsku.

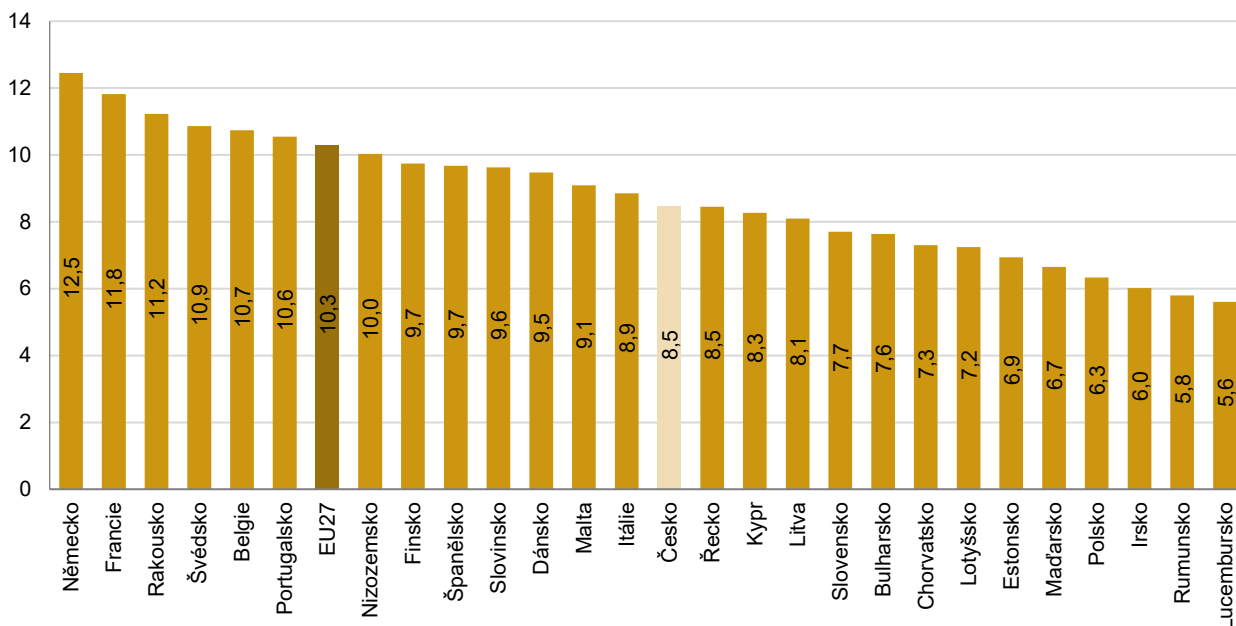
Česko se s výdaji 2 278 EUR na jednoho obyvatele v roce 2022 řadilo na 17. místo pomyslného žebříčku zemí EU, čili si oproti roku 2021 o jednu příčku polepšilo. Při porovnání se sousedními zeměmi byly v Česku výdaje na jednoho obyvatele oproti Německu a Rakousku nižší zhruba o 60 %. Na druhou stranu oproti Slovensku (1 561 EUR) byly 1,5 krát vyšší a oproti Polsku (1 137 EUR) dokonce dvojnásobné.

Graf č. 4.2. Výdaje na zdravotní péči v zemích EU na jednoho obyvatele v roce 2022 v EUR

Zdroj: Databáze Eurostatu (2025) a vlastní dopočty ČSÚ

Pro mezinárodní srovnání je často používaným ukazatelem podíl výdajů na zdravotní péči na HDP. Německo se s 12,5 % podílem výdajů na zdravotní péči na HDP v roce 2022 řadilo na první místo. V roce 2022 bylo jediným státem, kde podíl výdajů na HDP přesáhl 12 %. Hodnotu 11% podílu výdajů na zdravotní péči na HDP přesáhly další dvě země, a to Francie (11,8 %) a Rakousko (11,2 %). Nad hodnotou průměru EU 27 (10,3 %) byl v roce 2022 ještě Švédsko, Belgie a Portugalsko. Česko se s hodnotou 8,5 % umístilo na 14./15. příčce v rámci zemí EU spolu s Řeckem. V Polsku a na Slovensku byl podíl na HDP oproti Česku nižší. Na Slovensku to bylo 7,7 % na HDP a v Polsku 6,3 %, což byl čtvrtý nejnížší podíl na HDP v EU. Poměr výdajů na zdravotní péči na HDP byl úplně nejnížší v Lucembursku, které má však velmi specifickou ekonomiku.

Graf č. 4.3. Poměr výdajů na zdravotní péči v zemích EU na HDP v roce 2022 v %

Zdroj: Databáze Eurostatu (2025) a vlastní dopočty ČSÚ

Výdaje na zdravotní péči podle zdroje financování

Ačkoliv se zastoupení jednotlivých zdrojů financování zdravotní péče v jednotlivých státech EU liší, jak lze vidět v grafu níže, ve všech státech převažuje financování z veřejných zdrojů, dále následují přímé výdaje domácností a dobrovolné zdravotní pojištění.

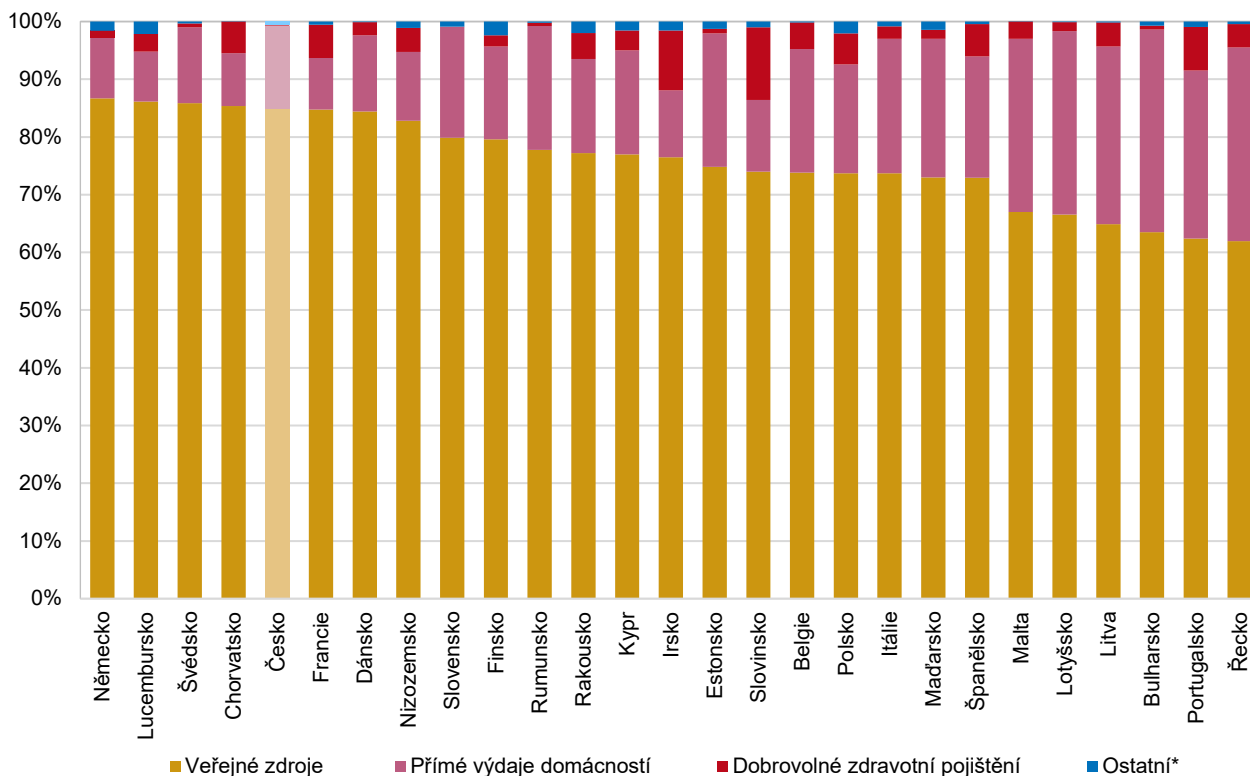
Největší podíl zdravotní péče byl v roce 2022 z veřejných zdrojů hrazen v Německu 86,7 % a Lucembursku (86,1 %), přes 85 % výdajů z veřejných rozpočtů bylo zaznamenáno ještě ve Švédsku, Chorvatsku a Česku. U žádné země EU neklesl podíl výdajů na zdravotní péči z veřejných zdrojů pod 60 %. Nejmenší podíl činil 62 % v Řecku a 62,4 % v Portugalsku.

Kromě veřejných zdrojů se na financování zdravotní péče podílí přímo domácnosti a to nejvíce v Bulharsku (35,1 %), Řecku (33,5 %), Litvě, Lotyšsku nebo na Maltě (u všech přes 30 %). Naopak u patnácti zemí byl podíl výdajů na zdravotní péči financovaný domácnostmi menší než 20 %, do této skupiny spadalo i Česko, kde se domácnosti podílely na výdajích na zdravotní péči 14,3 %. Co se týče sousedních zemí, největší část výdajů na zdravotní péči hradily domácnosti na Slovensku (19,3 %), v Polsku (18,8 %), v Rakousku (16,3 %). V Německu byl podíl výdajů domácností na výdajích na zdravotní péči o 4 p.b. nižší než v Česku. Úplně nejnižší podíl výdajů domácností na celkovém financování zdravotní péče v rámci zemí EU byl v Lucembursku a Francii (u obou pod 9 %).

V grafu č. 4.5 jsou pak uvedeny výdaje na zdravotní péči financované z přímých plateb domácností v přepočtu na jednoho obyvatele. Nejvíce si v přepočtu na jednoho obyvatele zaplatily domácnosti v Belgii (1 110 EUR), na Maltě (939 EUR) a v Rakousku (906 EUR). Pod průměrem EU27, který činil 542 EUR na obyvatele, se v roce 2022 nacházelo 12 států včetně Česka s částkou 325 EUR.

Poslední významnější složkou financování zdravotní péče v rámci EU je dobrovolné zdravotní pojištění, které může být zřizováno na základě uvažování jednotlivců nebo firem. Většinou je nakupováno od soukromých pojišťoven. Nejvyšší zastoupení tohoto zdroje financování zdravotní péče bylo v roce 2022 ve Slovinsku (12,6 %). Dalšími zeměmi, kde je poměrně ve větší míře využíváno dobrovolné zdravotní pojištění, jsou Irsko (10,4 %) a Portugalsko (7,5 %).

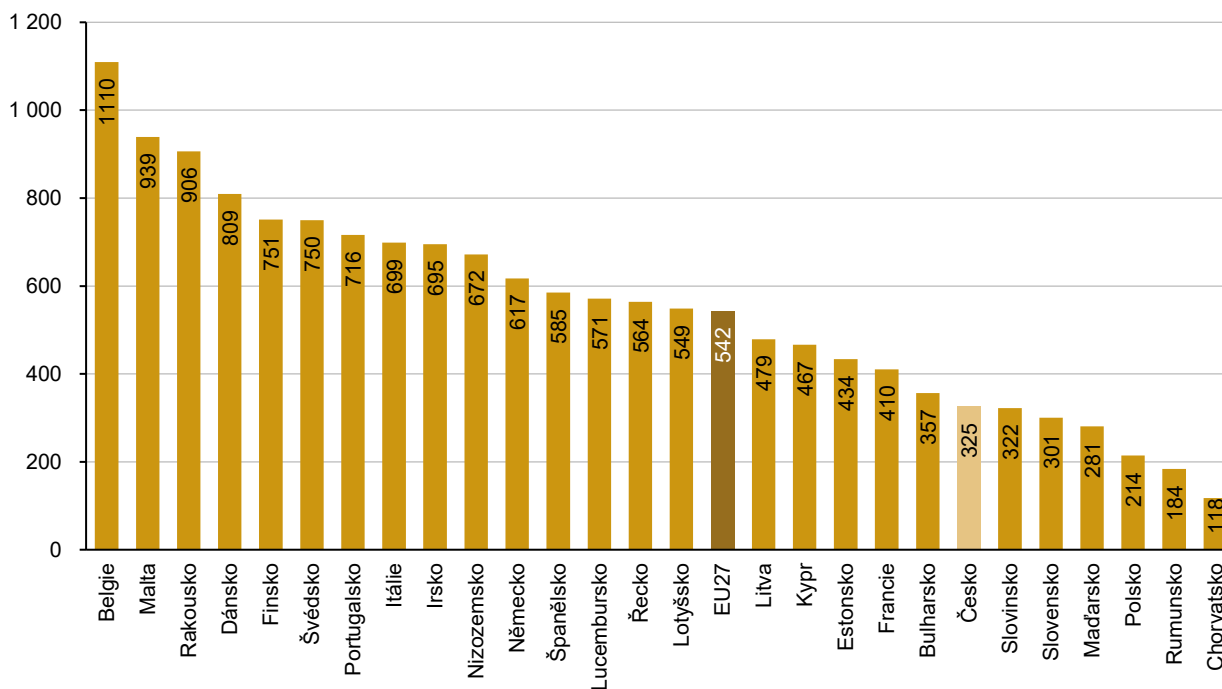
Graf č. 4.4. Struktura výdajů na zdravotní péči v zemích EU podle zdroje financování v roce 2022 (v %)

* Ostatní zdroje – neziskové instituce, podniky – závodní preventivní péče a programy financování pro nerezidenty.

Zdroj: Databáze Eurostatu (2025) a vlastní dopočty ČSÚ

Graf č. 4.5. Výdaje na zdravotní péči v zemích EU financované z přímých plateb domácností na jednoho obyvatele v roce 2022 (EUR)

Zdroj: Databáze Eurostatu (2025) a vlastní dopočty ČSÚ